

नरक

नरक

नरक

नरककुण्डनामानि	पापभेदात् कुण्डविशेषगामिनः	
पूयकुण्डम् ३०	शूद्रयाजी तत्प्राहृष्टकं तच्छ्रवदाही च ब्राह्मणः ३०	
सर्पकुण्डम् ३१	श्रीकृष्णपदचिह्नमस्तकस्य सर्पस्य हन्ता ३१	
मशकुण्डम् ३२	विधिं दत्त्वा च्चुद्रजनुहन्ता ३२	
दंशकुण्डम् ३३	विधिं दत्त्वा जीवहन्ता ३३	
गरलकुण्डम् ३४	मत्सिकां हत्वा मधुग्राही ३४	
वज्रदंष्ट्रकुण्डम् ३५	वदकविप्रयोर्दंष्ट्रकृत ३५	
वृश्चिककुण्डम् ३६	अर्थलोभात् प्रजादण्डकृत ३५	
शरकुण्डम् ३७	शूलधारी धावकः सन्धाहरि- भक्तिहीनश्च ब्राह्मणः } ३७	
शूलकुण्डम् ३८		३८
खड्गकुण्डम् ३९		३९
गोलकुण्डम् ४०	अल्पदोषेण कारायां प्रजानन्वनकृत ४०	
नक्रकुण्डम् ४१	जलादुत्थितनक्रादि हन्ता ४१	
काककुण्डम् ४२	कामेन परस्त्रीवधःश्रोण्यास्यद्रष्टा ४२	
सञ्चानकुण्डम् ४३	स्वर्गचौरः ४३	
वाजकुण्डम् ४४	तान्त्रलौहचौरः ४४	
वज्रकुण्डम् ४५	देव-देवद्रव्यचौरः ४५	
तम्रपाषाणकुण्डम् ४६	देव-दिजयो रौप्य-गो-वस्त्राणां चौरः ४६	
तौह्यपाषाण- कुण्डम् ४७	देव-दिजयोः पित्तल-कांस्यपात्रचौरः ४७	
लालाकुण्डम् ४८	वैश्यामभुक् तदृष्टिजीवी च ४८	
मवीकुण्डम् ४९	स्नेहसेवी मवीजीवी च ब्राह्मणः ४९	
पूषकुण्डम् ५०	देव-दिजयोः शय्यतामूलसासनचौरः ५०	
चक्रकुण्डम् ५१	विप्रद्रव्यं हत्वा चक्रकारी ५१	
वक्रकुण्डम् ५२	विप्र-वान्धवयोर्व्रकताकारी ५२	
कूर्मकुण्डम् ५३	हरिशयने कूर्ममांसभुक् ब्राह्मणः ५३	
ज्वालकुण्डम् ५४	देवदिजयोर्घृततेलादिहृत } ५४	
भस्मकुण्डम् ५५		५५
दम्भकुण्डम् ५६	देवदिजयोर्हान्त्रीमन्वतेलद्रव्याकामपहर्ता ५६	
तम्रशूर्माकुण्डम् ५७	बलखलत्वादिना परभूमिहरः ५७	
अविपत्रकुण्डम् ५८	अर्थलोभात् खड्गेन जीविच्छेदी ५८	
सुरधारकुण्डम् ५९	नरघाती च ५८	
	ग्रामनगरादिदाहकृत ५९	

नरककुण्डनामानि	पापभेदात् कुण्डविशेषगामिनः
सूचीसुखकुण्डम् ६०	परकर्णं सुखं दत्त्वा परनिन्दकः परदोष- ज्ञाघी वेदब्राह्मणनिन्दकश्च ६०
गोधासुखकुण्डम् ६१	यहं भित्त्वा वस्तुगोच्छ्रागमेघचौरः ६१
नक्रसुखकुण्डम् ६२	सामान्यद्रव्यचौरः ६२
गजदंशकुण्डम् ६३	गजतुरगनरचौरः ६३
गोसुखकुण्डम् ६४	जलपिबद्भोवारकः ६४
कुम्भीपाककुण्डम् ६५	गो-स्त्री-भिक्षु-भ्रूण-ब्रह्महा अभग्न्यागामी दीक्षासन्धाहीनस्त्रीप्रतिग्राही ग्राम- याजी देवलः शूद्ररूपकारो दृषणीपतिश्च ६५
कालस्तनकुण्डम् ६६	वैश्यामभुक् तत्संसर्गो च ६६
अवटोदकुण्डम् ६७	कुलटादिषड्वैश्यागामी दिजः ६७
अरनुदकुण्डम् ६८	चन्द्रसूर्यग्रहणे निषिद्धकालभोजी ६८
पांशुभोजकुण्डम् ६९	एकस्मै वाक्प्रदत्तकथाया अन्यस्मै दाता ६९
पाशवेष्टकुण्डम् ७०	दत्तापहारी ७०
शूलपोतकुण्डम् ७१	अभग्न्या शिवलिङ्गपूजकः ७१
प्रकम्पनकुण्डम् ७२	विप्रदण्डकृतं तत्कम्पकृत्यदायी च ७२
उल्कासुखकुण्डम् ७३	सकोपवदना स्वामिनि कटुवादिनो ७३
अक्षुपकुण्डम् ७४	शूद्रभोग्या ब्राह्मणी ७४
वेधनकुण्डम् ७५	वैश्या । सा च पञ्चघटपुंगमनाङ्गवति ७५
दण्डताडनकुण्डम् ७६	युद्धी । सा च सप्ताष्टपुंगमनाङ्गवति ७६
जालबहुकुण्डम् ७७	महावैश्या । साचाटाधिकपुंगमनाङ्गवति ७७
देहचूर्णकुण्डम् ७८	कुलटा । सा च पुंड्रयगमनाङ्गवति ७८
दलनकुण्डम् ७९	सैरिणी । दृषणी । सा चतुःपुंगमनाङ्गवति ७९
शोषणकुण्डम् ८०	ष्टटा । पुंश्लो । सा च त्रिपुंगमनाङ्गवति ८०
कथकुण्डम् ८१	सर्वपरदारी ८१
रूपकुण्डम् ८२	ब्राह्मणीगामी स्त्रियो वैश्याश्च ८२
ज्वालामुखकुण्डम् ८३	करे तुलसीगङ्गाजलदेवशिलाश्च कृत्वा प्रति- ज्ञाकृतदपालको मिथ्याश्रयणी मित्रदोही विश्यासघातो मिथ्यासास्यदश्च ८३
जिह्वकुण्डम् ८४	निवक्रियाहीनो देववागनास्तिको मन्दीप- हासी च ८४
धूमाम्बकुण्डम् ८५	देवविप्रयोर्हनहारी ८५
नागवेष्टनकुण्डम् ८६	वैद्यदेवश्रुतिकारी लाक्षाजोहयापारी रसादिक्रयो च ब्राह्मणः ८६

भोजनं चोरयित्वा तु मत्सिका जायते नरः ।
हत्वात्सवेव मार्जारस्त्रिलङ्घ्रैव नृषिकः ॥
घृतं हत्वा च नकुलः काको मद्गुरमाभिषम् ।
मधु हत्वा नरो दंशः पूयं हत्वा पिपीलिकः ॥
अपो हत्वा तु पापात्मा वायसः संप्रजायते ।
हृते कांक्षे च हारीतः कपोतो वा प्रजायते ॥
हत्वा तु काश्चन भास्वं कृमियोनौ प्रजायते ।
कार्पासिके हृते क्रीचो घृष्टिहर्ता वक्रसपा ॥
मयूरो वर्णकं हत्वा श्राकं पञ्च जायते ।
जीवङ्गीवकतां याति रक्तवस्त्रापह्वरः ॥
हुच्छुद्धिः शुभान् गन्धान् वंशं हत्वा शशो
भवेत् ॥
वक्रः कलापहरश्च काष्ठकृतं काष्ठकीटकः ॥
पुष्पापहृद्दिरिद्रस्तु पङ्कथंवापह्वरः ।
श्राकहर्ता च हारीतस्त्रोयहर्ता च चातकः ॥
यहृद्भरकान् गत्वा रौरवादीन् सुदारुणान् ।
दृष्ट्वात्सलतावकील्यकारतघर्तां व्रजेत् ॥

नरकजित्, पुं, (नरकं तन्नाम्ना विख्यातमसुरं जय-
तीति । जि + क्तिप् । तुक् च ।) विष्णुः । इति
त्रिकाण्डशेषः ॥
नरकदेवता, स्त्री, (नरकस्य अधिष्ठात्री देवता ।)
निरयदेवी । तत्पथ्यायः । अलक्ष्मीः २ निर्द्वैतिः
३ कालपर्णी ३ । इति शब्दरत्नावली ॥
नरकसुक्तः, त्रि, (नरकात् सुक्तः ।) नरकागतः ।
यथा,—
“नरकात् प्रतिमुक्तस्तु पापयोनिषु जायते ।
प्रतितात् प्रतिश्लेष्य खरयोनिं व्रजेद्बुधः ॥
नरकात् प्रतिमुक्तस्तु क्षमिर्भवति पातकी ।
उपाध्यायं यत्कीर्तनुं हत्वा न्ना भवति दिजः ॥
नञ्जायां मनसा वाञ्छंस्लद्रथं वाप्यसंशयम् ।
गर्हभो जायते जन्मिन्स्त्रैवापमानकृतं ॥
शत्रोर्निरमाक्रय शारिका संप्रजायते ।
पितरौ पीडयित्वा तु कच्छपत्वञ्च जायते ॥
भर्तुः पिच्छसुपात्रम्नो हित्वा न्यानि च संवयेत् ॥

सोऽपि मोहसमापन्नो जायते वानरो ऋतः ॥
न्यासापहर्ता नरकात् विमुक्तो जायते क्षमिः ।
अस्यकश्च नरकाभुक्तो भवति राक्षसः ॥
विश्यासहर्ता च नरो मीनयोनी प्रजायते ।
यवधान्यानि हत्वा तु जायते नृषिको ऋतः ॥
परदाराभिस्पर्शुं कृको चोरोऽभिजायते ॥
भाद्रभाष्याप्रसङ्गत्वे कोकिलो जायते नरः ॥
गुर्मादिभाष्यागमनाच्छूकरो जायते नरः ।
यज्ञदानविवाहानां विद्वकर्ता भवेत् क्षमिः ॥
देवतापिष्टविप्राणामदत्ता वीरभ्रमयुति ।
प्रसुक्तो नरकादापि वायसः स प्रजायते ॥
व्येष्टभात्रवमानाश्च क्रीचयोनी प्रजायते ।
शूद्रश्च ब्राह्मणो गत्वा क्षमियोनी प्रजायते ॥
तरुग्रामपत्यसुत्पाद्य काष्ठान्तःकौटको भवेत् ।
क्षतत्रः क्षमिकः कौटः पतङ्गो रक्षिकसपा ॥
अश्रुं पुरुषं हत्वा नरः संजायते खरः ।
क्षमिः स्त्रीवधकर्ता च बालहन्तावजायते ॥